

Cooperativismo e Enonomía Social, nº 29 (2006-2007), pp. 153-162

ALGÚNS APUNTES SOBRE A REFORMA FISCAL PARA 2007

Ana María PITA GRANDAL
Jaime ANEIROS PEREIRA

1.- Introducción.

O ano 2007 ven marcado pola aplicación de tres leis que conteñen disposicións tributarias que se comezan a aplicar neste período impositivo ou aos feitos impoñibles nados ou devengados durante este ano.

En primeiro lugar, a nova Lei do Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas modifica algúns aspectos do imposto e, ademais, tamén afecta a outros tributos como o Imposto sobre Sociedades –o tipo de gravame, a redución e eliminación de determinadas deducións- o Imposto sobre o Patrimonio –nova redacción dalgunhas exencións-, e o Imposto sobre a Renda dos Non Residentes.

En segundo lugar, a Lei de Prevención da Fraude tamén modifica distintos textos legais en materia tributaria como a Lei Xeral Tributaria –novos supostos de responsabilidade e modificación dalgúns xa existentes, modificación no réxime de sancións-, o Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas –establecemento dunha retención do 1% para os pagos que se realicen a provedores en réxime de estimación obxectiva-, Imposto sobre Sociedades –domicilio fiscal, operacións vinculadas, etc.-, e outras normas relevantes.

Finalmente, a Lei de Orzamentos para Galicia introduce algunhas novidades nos impostos cedidos en uso das competencias normativas atribuídas á Comunidade Autónoma.

O estudio de todas e cada unha destas medidas implicaría unha obra monográfica, razón pola cal pasamos a expoñer algunhas das máis significativas e relevantes para a economía social.

2.- O imposto sobre a Renda das Persoas Físicas.

2.1. Cuestións xerais.

A Lei 35/2006, de 28 de novembro modifica diversos aspectos do imposto que, novamente, volve a someter a tributación toda a renda do contribuínte, eliminando a anterior configuración como imposto que gravaba a renda dispoñible, e substituindo ese modelo por outro no que as cantidades destinadas ao sostemento do suxeito beneficianse dun tipo cero de gravame e so tributan as restantes cantidades.

Ademais, para determinar a base imponible e realizar o cálculo do imposto, se clasifica a renda en xeneral e do aforro. Deste xeito, a renda xeral tributa en función da tarifa do imposto, que tamén se simplifica, e as rendas do aforro tributan ao tipo fixo do 18%.

Forman parte da renda xeral, os rendementos do traballo, os de capital inmobiliario, os de actividades económicas, as imputacións de rendas inmobiliarias (art. 85), a transparencia fiscal internacional (art. 91), dereitos de imaxe (art. 92), institucións de inversión colectiva constituídas en países ou territorios considerados como paraísos fiscais (art. 95) e as agrupacións de interés económico, españolas e europeas, así como as unións temporais de empresa.

Tamén se inclúen como na renda xeral, por exclusión, os rendementos do capital mobiliario incluídos no artigo 25.4 “Outros rendementos do capital mobiliario”, os intereses por operacións vinculadas por préstamos do socio á sociedade, os dividendos repartidos polas sociedades holding e as ganancias e perdas patrimoniais que se poñan de manifesto sen transmisión de elementos patrimoniais.

Pola súa banda, constitúen renda do aforro, os rendementos do capital mobiliario como dividendos, intereses e operacións de seguro e capitalización. Asemade, as ganancias e perdas de patrimonio que se poñan de manifesto con ocasión da transmisión de elementos patrimoniais.

2.2. Reforma e introducción de novas exencións.

No artigo 7 h) se cambia a denominación das prestacións familiares por fillo a cargo pola de prestacións familiares, co mesmo alcance e contido, e

inclúense dentro da exención as prestacións de orfandade e a favor de netos e irmáns, menores de vintedous anos ou incapacitados para todo traballo, percibidos dos rexímenes públicos da Seguridade Social e clases pasivas.

Tamén se inclúen dentro da exención as prestacións recoñecidas aos **profesionais non integrados no réxime especial da Seguridade Social** dos traballadores por conta propia ou autónomos polas mutualidades de previsión social que actúen como alternativas ao réxime especial da Seguridade Social, sempre que se trate de situacións idénticas ás previstas pola Seguridade Social para os profesionais integrados no réxime. A contía exenta terá como límite o importe da prestación máxima que recoñeza a Seguridade Social polo concepto correspondente.

O artigo 7 i) amplía a exención ás prestacións económicas percibidas de institucións públicas con motivo do **acollemento**, que pode ser simple, permanente ou preadoptiva, ou os equivalentes das Comunidades Autónomas, incluído o acollemento na execución da medida xudicial de convivencia do menor con persoa ou familia, previsto en la Lei Orgánica 5/2000, de 12 de xaneiro, reguladora da responsabilidade penal de menores.

Pola súa banda, as axudas económicas outorgadas para financiar **estancias en residencias ou centros de día**, adaptan o seu límite de exclusión ao dobre do indicador público de renda de efectos múltiples.

O artigo 7 v) establece a exención da rentabilidade acumulada durante a vida dos **plans individuais de aforro sistemático**, sempre que as rendas se poñan de manifesto no momento da constitución de rendas vitalicias aseguradas, que constitúen unha nova fórmula de aforro-previsión.

Estes plans son contratos de seguro que tratan de constituír cos recursos aportados unha renda vitalicia asegurada, pero as aportacións non dan dereito á redución na base imponible, sendo compatibles cos sistemas de previsión social que si reducen a base e, precisamente, teñen o seu atractivo na exención da rentabilidade acumulada ao longo da vida do contrato sempre que se perciban en forma de rendas vitalicias aseguradas.

Por razóns técnicas se inclúen nas rendas exentas do artigo 7 **os rendementos do traballo** derivados das prestacións obtidas en forma de renda e derivadas dos **sistemas de previsión social constituídos a favor de persoas con discapacidade** ás que se refire o artigo 53 da lei, así como os rendementos do traballo derivados das aportacións a **patrimonios protexidos dos discapacitados** a que se refire a disposición adicional decimoctava da lei, ata un **importe máximo anual conxunto de tres veces** o Indicador Público de Renda a Efectos Múltiples, como renda exenta.

Como consecuencia do apoio fiscal ás **situacións de dependencia** se consideran exentas as **prestacións económicas públicas**, por tanto, sexa cal sexa o ente público que as pague -Estado, Comunidades Autónomas ou Corporacións Locais, vinculadas ao servizo, para coidados no entorno familiar e de asistencia personalizada, que se derivan da Lei de promoción da autonomía persoal e atención ás persoas en situación de dependencia.

Finalmente, a desaparición da dedución por dobre imposición económica de los **dividendos** de fonte española, decláranse exentos os dividendos e participacións en beneficios co límite de 1.500 euros anuais.

2.3. Rendementos do traballo.

Nesta categoría de renda son poucas as modificacións experimentadas. En primeiro lugar, a redución do 40% para os rendementos cun período de xeración superior a dous anos o notoriamente irregulares no tempo se manteñen agás para as prestacións dos plans de pensións percibidas a través da modalidade de pago único (Plans de Pensións, Mutualidades de Previsión Social, Plans de Previsión Social Empresarial, Seguros Colectivos de Vida, Plan de Previsión Asegurado, Seguros de Dependencia).

Pola contra, sí se aplicará a redución do 40% cando se trate de prestacións a que se refire o artigo 17.2.a).1ª y 2ª, da lei, pensións e haberes pasivos da Seguridade Social, clases pasivas e demais prestacións públicas e as prestacións percibidas polos beneficiarios de mutualidades obrigatorias de funcionarios, colexios de orfos e outras entidades similares, cando se perciban en forma de capital.

A outra novidade se atopa en que as reducións no rendimento do traballo que, coa anterior regulación se incluían dentro das reducións da base imponible logo de integrar e compensar rendas, se inclúen agora tras o cómputo dos gastos deducibles.

2.4. Rendementos de capital.

Nos rendementos de capital inmobiliario establécese unha redución do 100 por 100 dos alquileres cobrados polo arrendador cando o arrendatario teña entre 18 e 35 anos e obteña uns rendementos netos do traballo ou de actividades económicas superiores ao Índice Público de Renda a Efectos Múltiples (IPREM). O arrendatario comunicará ao arrendador o cumprimento destes requisitos, na forma que regulamentariamente se determine. Si fosen varios os arrendatarios e non todos cumprisen estas

esixencias, farase o correspondente prorrateo do rendemento neto entre os que a cumbran.

Nos rendementos de capital mobiliario, en concreto, nos dividendos desaparece a eliminación da dobre imposición económica interna e xa non se multiplica por 140%; 125% o 100% o dividendo íntegro de fonte interna e, paralelamente, non se aplica a redución correspondente na cuota líquida. Este tratamento se acompaña coa xa referida exención para os primeiros 1.500 € de dividendos.

No segundo grupo -rendementos derivados da cesión a terceiros de capitais propios-, non se producen cambios no seu concepto. Na calificación e cuantificación destes rendementos as modificacións máis importantes a destacar son que o tipo fixo do 18% aplícase para calquera cuantía destes rendementos do capital mobiliario, sen que existan cuantías exentas e o período de xeración xa que desaparece a redución do 40%.

2.5. Rendementos de actividades económicas.

A regulación do réxime de estimación obxectiva modifícase en canto aos límites excluíntes da súa aplicación, tanto en relación co volume de rendementos íntegros como no de compras a ter en conta. Trátase de evitar estratexias de planificación sobre ditos límites.

Por iso, o ámbito de aplicación fíxase polo conxunto de actividades desenvolvidas polo contribuínte e, no seu caso, polo cónxuxe, descendentes e ascendentes, así como polas entidades en réxime de atribución de rendas nas que participen calquera deles. Este conxunto de medidas de exclusión xa entraron en vigor dende o día 1 de decembro de 2006 en virtude da Disposición Adicional Segunda da 36/2006, de 29 de novembro.

No réxime de estimación directa, introdúcese como novidade a aplicación dunha redución similar á prevista para os rendementos netos do traballo, redución que procederá no caso daqueles autónomos nos que concorran os seguintes requisitos:

- a) Que determinen o rendemento neto da súa actividade en estimación directa e, si o fan en directa simplificada, non poderán aplicar a dedución por gastos de difícil xustificación.
- b) Que a totalidade das entregas de bens e prestacións de servizos se realicen a unha única persoa, física ou xurídica, coa que non exista vinculación dacordo co artigo 16 de la Lei do Imposto sobre Sociedades.

- c) Que o conxunto dos gastos deducibles en todas as súas actividades non supere o 30 por 100 dos rendementos íntegros declarados.
- d) Que durante o período impositivo cumpran periodicamente todas as obrigacións formais e de información, control ou verificación que se determinen regulamentariamente.
- e) Que non perciban rendementos do traballo durante o período impositivo.
- f) Que polo menos o 70 por 100 dos ingresos do período estean suxeitos a retención ou ingreso a conta.

2.6. Ganancias patrimoniais.

Soamente están incluídas dentro da renda do aforro, con tributación ao 18%, as ganancias que se poñan de manifesto con ocasión da **transmisión** de elementos patrimoniais, según o artigo 46 b) de la Lei. Polo tanto, inclúense tanto as onerosas como as lucrativas, sexan a corto prazo ou a longo prazo, e proveñan do patrimonio persoal ou empresarial.

Para as ganancias e pérdidas de patrimonio introdúcese un réxime transitorio con efectos retroactivos para as operacións realizadas a partires do 20 de xaneiro de 2006. Así, para a determinación do importe das ganancias patrimoniais derivadas de elementos patrimoniais non afectos a actividades económicas que foran adquiridos con anterioridade ao 31 de decembro de 1994, contémplanse ata tres réximes distintos, a saber:

1. Transmisións realizadas durante o ano 2006.
  - 1.1. Transmisións efectuadas ata o 19 de xaneiro de 2006.
  - 1.2. Transmisións efectuadas dende o 20 de xaneiro de 2006
2. Transmisións realizadas a partires do 1 de xaneiro de 2007.

Como resumo, pode dicirse que os coeficientes de abatemento aplícanse exclusivamente á parte da ganancia de patrimonio xerada con anterioridade ao 20 de xaneiro de 2006.

2.7. Reducións na base imponible e mínimo persoal e familiar.

A modificación máis importante refírese aos límites cuantitativos conxuntos para as reducións por aportacións aos sistemas de previsión social, individuais ou de emprego, xa que se aplicará a menor das cantidades seguintes:

- a) 10.000 € con carácter xeral e 12.500 € para contribuíntes maiores de 50 anos.
- b) O 30 por 100 da suma dos rendementos netos do traballo e de actividades económicas percibidos individualmente (50% para maiores de 50 anos).

Deste modo, exclúese a aplicación deste incentivo fiscal para aqueles que so perciben rendementos de capital, xa que a única posibilidade de deducir as cantidades aportadas a un plan de pensións é a aportación realizada ao do cónxuxe pero co límite de 2.000 €

As aportacións non reducidas por insuficiencia de base imponible xeral ou por aplicación dos límites derivados das regras anteriores, pódense reducir nos cinco exercicios seguintes.

Outra novidade é a creación dos seguros privados de dependencia, de tal forma que se aplica a redución polas primas satisfeitas aos seguros privados que cubran exclusivamente o risco de dependencia severa ou de gran dependencia conforme ao disposto na Lei de promoción da autonomía persoal. As características que definen estes seguros son as seguintes:

- a) Ademais da persoa dependente tamén poderán reducirse as primas satisfeitas a estes seguros privados, as persoas que teñan co contribuínte unha relación de parentesco en liña directa ou colateral ata o terceiro grado inclusive, ou polo seu cónxuxe, ou por aquelas persoas que tivesen ao contribuínte a seu cargo en réxime de tutela ou acollemento.
- b) Estas primas non están suxeitas ao Imposto sobre Sucesións e Doazóns.
- c) O conxunto das reducións practicadas por todas as persoas que satisfagan primas a favor dun mesmo contribuínte non poderán exceder de 10.000 euros anuais, incluídas as do propio contribuínte.
- d) O contribuínte deberá ser o tomador, asegurado e beneficiario, aínda que en caso de falecemento pódese xerar dereito a prestacións nos termos previstos na Lei de plans de pensións.
- e) Este tipo de seguros ten que ofrecer obrigatoriamente unha garantía de interés e utilizar técnicas actuariais.

Por último defínese o mínimo persoal e familiar como a parte da base liquidable que, por destinarse a satisfacer as necesidades básicas persoais e familiares do contribuínte, non se somete a tributación. A novidade é que, a

diferencia da anterior Lei, na vixente vai a funcionar como un tipo cero de gravame no tramo da tarifa.

Deste xeito, cando a base liquidable xeral sexa superior ao mínimo persoal e familiar, éste formará parte da base liquidable xeral, co cal non tributará polo importe do mínimo e si pola diferenca. En cambio, cando a base liquidable xeral sexa inferior ao mínimo persoal e familiar, éste formará parte da base liquidable xeral polo importe desta última e da base liquidable do aforro polo resto e non haberá tributación polo imposto.

2.8. Aprobación dunha deducción autonómica para Galicia no caso de inicio de actividades económicas.

A Lei de Orzamentos para Galicia aproba unha deducción da cota íntegra autonómica do imposto sobre a renda, que consiste en que os homes menores de 35 anos e as mulleres, calquera que sexa a súa idade, que causen alta no censo de empresarios profesionais e retedores por primeira vez durante o período impositivo e manteñan a devandita situación durante un ano natural, poderán deducir 300 euros no período impositivo no que se produza a alta, sempre que desenvolvan a súa actividade no territorio da Comunidade Autónoma de Galicia.

3. A nova regulación das operacións vinculadas no Imposto sobre Sociedades.

A Lei 36/2006 de Prevención da Fraude modificou o artigo 16 do Texto Refundido da Lei do Imposto sobre Sociedades, que regula as operacións vinculadas, establecendo a obriga de valorar as operacións entre persoas ou entidades vinculadas, no senso do artigo –por exemplo, unha sociedade e os seus socios ou dúas sociedades nas que os administradores sexan os mesmos- a valor de mercado e non a un prezo máis favorable.

Amplíase o ámbito de aplicación xa que se substitue o termo “sociedade” polo de “entidade” e se amplía a vinculación ás relacións que a entidade manteña cos seus cónxuxes ou persoas unidas por relacións de parentesco en liña directa ou colateral, por consanguinidade ou afinidade ata o terceiro grado dos socios ou partícipes, conselleiros ou administradores.

Deste xeito, as operacións efectuadas entre persoas ou entidades vinculadas valoraranse polo seu valor normal de mercado, polo que a Administración tributaria poderá comprobar que ditas operacións reflexan nos libros contables o citado valor. Na antiga redacción se sinalaba que a Administración podería valorar dentro do período de prescripción polo

valor normal de mercado. En cambio, agora se impón esta valoración ás partes vinculadas.

As persoas ou entidades vinculadas deberán manter a disposición da Administración tributaria a documentación que se estableza. Durante o ano 2007 aprobarase un Regulamento no que se concrete todo este tipo de documentación que, no caso de que no se aporte ou conserve, pode implicar a imposición dunha multa de 15.000 €.

4. Medidas fiscais no ámbito da adquisición de vivenda.

A Lei de Orzamentos de Galicia para o 2007 aprobou dúas medidas coas que alixeirar a carga fiscal nos casos de adquisición de vivenda.

Así, no Imposto sobre sucesións e doazóns, establécese que nas doazóns a fillos e descendentes de diñeiro destinado á adquisición da súa primeira vivenda habitual aplicarase unha redución do 95% da base imponible do imposto, sempre que se cumpran os seguintes requisitos:

- a) O donatario deber ser menor de trinta e cinco anos.
- b) O importe da doazón non poderá superar os 30.000 euros.

Este límite é único e aplícase tanto no caso dunha soa doazón como no caso de doazóns sucesivas, sempre que se outorguen a favor do mesmo donatario, proveñan do mesmo ou distintos ascendentes. Se pretende, así, evitar comportamentos en fraude que consistan en fraccionar o importe das cantidades doadas para evitar a tributación.

No caso de que o importe da doazóns ou doazóns supere esta cantidade, non haberá dereito a ningunha redución. Trátase dunha medida que debe interpretarse en termos de capacidade económica e, tamén, de evitar a fraude mediante a doazón encuberta dunha vivenda a través da doazón de diñeiro.

c) A suma da base imponible total menos o mínimo persoal e familiar para efectos do IRPF do donatario correspondente ao último período impositivo cuio prazo regulamentario de declaración estivese concluído á data do devengo da primeira doazón, non poderá ser superior a 30.000 euros.

d) A doazón debe formalizarse en escritura pública na que se exprese a vontade de que o diñeiro doado se destine á adquisición da primeira vivenda habitual do donatario. Esta declaración de vontade deberá ser simultánea a doazón.

e) O donatario deberá adquirir a vivenda nos seis meses seguintes a doazón. No caso de haber varias doazóns, o prazo computarase dende a data da primeira doazón. A redución non se aplicará a doazóns de diñeiro posteriores á compra da vivenda.

f) O concepto de vivenda habitual será o contemplado na normativa reguladora do imposto sobre a renda das persoas físicas.

Pola súa banda, na modalidade de transmisións patrimoniais onerosas o tipo de gravame aplicable ás transmisións de inmobles que vaian constituír a vivenda habitual do contribuínte cando este sexa unha persoa minusválida física, psíquica ou sensorial cun grao igual ou superior ao 65%, será do 4%.

No caso de que a vivenda sexa adquirida por varias persoas, o tipo aplicarase exclusivamente a parte proporcional que corresponda ao contribuínte minusválido.

O concepto de vivenda habitual será o contemplado na normativa reguladora do imposto sobre a renda das persoas físicas. No momento de presentación do imposto, o contribuínte debe achegar a xustificación documental axeitada e suficiente da condición de grao de minusvalía.